

Reis Senior Dierenartsen Noorwegen 25 mei t/m 3 juni 2025.

Zondag 25 mei.

Vanaf de opstapplaatsen Utrecht Westraven en Arnhem Papendal zijn we op reis gegaan naar Noorwegen met de touringcar, bestuurd door Berend Withaar.

Om half 9 was er koffie in de bus en met de hulp van een paar deelnemers werd de koffie verzorgd. Op een parkeerplaats vlak bij de Duitse grens stapten de laatste twee deelnemers in en was het gezelschap van 49 personen compleet.

Toen we vertrokken, stelde chauffeur Berend zich voor, ook namens Pelikaan Groepsreizen en touringcarbedrijf Hellingman van Delen, en werden we welkom geheten door Hans en Rita Huige.

Vervolgens nam Ben Horsmans het woord en vertelde een verhaal over een internationaal transport van paarden, dat hij als veterinaire had

begeleid.

Aan het eind van de middag kwamen we aan in de haven van Kiel voor de nachtovertocht met Stena Line naar Göteborg. Aan boord konden we genieten van een heerlijk dinerbuffet.

Maandag 26 mei.

Na het ontbijt aan boord voer de boot even na 9 uur onder een brug door die maar net hoog genoeg was. Nadat we weer ingestapt waren ging de busrit naar de Noorse grens langs een mooie route door Zweden naar de grensplaats Swinesund.

In het landschap liggen veel keien uit de ijstijd, een periode waarin het land onder een 2000 meter dikke ijslaag lag. Na het smelten daarvan komt het land omhoog, een proces wat nog steeds gaande is. We hielden een koffiestop op een parkeerplaats in de buurt van Uddevalla. Voor de lunch gingen we naar winkelcentrum Tanum, waar verschillende eetgelegenheden waren.

In de middag kwamen we aan op het museumschiereiland Bygdøy aan het Oslo Fjord.

Hier is o.a. het **Noors Volksmuseum**, een openluchtmuseum met ongeveer 150 historische gebouwen uit diverse streken van Noorwegen gevestigd. Op dit schiereiland staat ook het **Kon-Tiki Museum** dat gewijd is aan Thor Heyerdahl, met daarin het originele vlot,

waarmee hij in 1947 over de Stille Oceaan voer. Tevens vinden we er ook het **Fram Museum**, dat gaat over expeditie naar de Noordpool. Iedereen maakte een keuze welk museum men wilde gaan bezoeken. Op het schiereiland staat ook het buitenverblijf van koning Harald en de koninklijke boerderij met een 60-tal koeien.

We verbleven twee nachten in Hotel Scandic in Fornebu, op het terrein van een voormalig vliegveld. In de hal van het hotel stond een shuffleboardbaan. Een kruising tussen curling en jeu de boules waarbij met schijven

over een baan geschoven kan worden. Nadat een andere Nederlandse groep hun wedstrijd beëindigd hadden gingen vier van onze deelnemers de strijd met elkaar aan.

Dinsdag 27 mei

In tuinen en parken zie je veel seringen staan. Omdat het er zo veel zijn en ze gemakkelijk uitzaaien is het verboden om ze nog aan te planten. In de berm van de wegen groeien de lupinen volop, vooral in de kleuren, wit, roze, paars en blauw.

We begonnen met een rondrit met een Nederlandssprekende gids door het centrum van Oslo. Ze nam ons mee voor een wandeling door het mooie Vigeland park met 212 stenen en bronzen beelden, die gemaakt zijn door de Noorse beeldhouwer Gustav Vigeland.

We bezochten ook de beroemde skischans van Oslo, de **Holmenkollen**, wat meteen een prachtig uitkijkpunt over de stad is. Op de parkeerplaats bij de schans dronken we koffie en vervolgden daarna de rondrit door de stad, waarbij onze gids Hilda ons voorzag van veel informatie, zowel over de stad als over het dagelijkse leven in Oslo. Er zijn in Noorwegen nauwelijks zonnepanelen. Elektrische stroom komt er vooral uit waterkracht.

De middag was ter vrije besteding. Men kon bijvoorbeeld naar het Munch Museum, naar het Rathaus en naar het Nationaal Museum, met ook de Schreeuw van Munch.

Na het diner in het hotel gingen de shuffleboard liefhebbers weer aan de bak. Anderen zaten te bridgen en een aardig grote groep was neergestreken voor een praatje bij een lekkere consumptie.

Woensdag 28 mei.

Om half 9 vertrokken we uit Oslo. De route ging langs het fjord

met het eilandje Utoya, waar Andreas Breivik in 2011 zoveel doden veroorzaakte. We reden door een mooi landschap met veel bloemen in de berm.

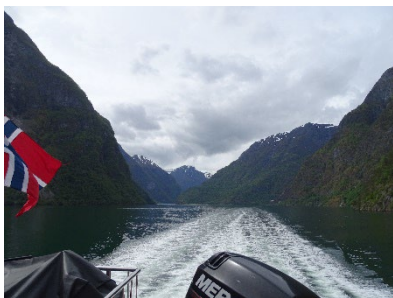
We dronken koffie op een parkeerplaats aan een fjord. Weer in de bus, onderweg naar het dierenpark Bjørneparken in Fla vertelde Rita over beren. We zouden wilde dieren hier in hun natuurlijke habitat zien, al had het park veel weg van een ruim

opgezette dierentuin. Bij de entree werden we verrast door een winkel vol knuffels.

Enkele van de 5 beren zaten al te wachten op de hun toegeworpen wortels. Daarna werden de vossen bezocht en de amoerpanter, die behoort tot de zeldzaamste katachtigen ter wereld. Helaas liet moeder eland met kalf zich niet zien. Er was ook een behoorlijk aantal krokodillen/alligators die naar onze mening nogal klein gehuisvest waren. De tour eindigde in de horecagelegenheden waar voor de lunch broodjes gekocht konden worden.

In de middag bezochten we een staafkerk in het Uvdal. Een **Stavkirke** is een uit hout opgetrokken kerkgebouw met een typische bouwstijl die je vooral in Scandinavië vindt.

Daarna volgde een mooie rit tot boven 1100 m hoogte naar Hotel Ustedalen in Geilo.

Donderdag 29 mei.

Na het ontbijt reden we naar Gudvangen. Weer een prachtige rit. Op de bergwand zagen we veel kleine huisjes. Op de bergen lag sneeuw, de waterstand in de stuwmeren was laag. Ook hier is een watertekort. We kwamen door meerdere tunnels, waarvan een deel nogal smal was. Een camper moest een stukje terug en ook een grote vrachtwagen paste precies. Maar Berend kon het allemaal aan.

In Gudvangen gingen we aan boord van een rondvaartboot voor een prachtige vaartocht door het Aurlandsfjord en het Naerøyfjord. Beide fjorden zijn zeearmen van het veel grotere Sognefjord en ze staan op de Werelderfgoedlijst van UNESCO. Met hoge kliffen, prachtig begroeide heuvels en het ijsblauwe smeltwater van de gletsjers, waarin de rotswanden weerspiegelen.

De boot komt aan in Flåm. Hier zijn veel horecagelegenheden en winkels en er is een museum over de Flåmbana spoorweg. Er was dan ook ruim gelegenheid om te lunchen.

Met die Flåmbana trein reisden we over een spectaculair traject in ongeveer een uur naar Myrdal. De trein rijdt door 20 tunnels en stopt bij 9 haltes en stations. Halverwege

konden we even uitstappen, tegelijk met een zeer grote groep Aziaten, bij een grote waterval. Daar bleek Huldra te zien, een mythologische figuur, een mooie vrouw met een koeienstaart, die met haar gezang mannen verleidt.

Vanuit Myrdal reden we met de Bergensbanen, de trein tussen Oslo en Bergen terug door de sneeuwvelden van de Hardangervidda naar station Geilo.

Vrijdag 30 mei.

Het eerste deel met de bus was dezelfde als de terugweg van gisteren. Vanaf Haugastohl veranderde dat en ging de weg omhoog naar de Hardangervidda.

Rita vertelde van haar avontuur toen ze in de 20 was en met een groep jongeren in dit gebied verdwaald is en er de nacht heeft moeten doorbrengen buiten bij een houtvuur. Om van het uitzicht te genieten reden we via een smal weggetje naar een hooggelegen parkeerplaats. Het was boven op die parkeerplaats behoorlijk koud.

En we stopten bij een één km lange dam en een bijna leeg stuwmeer. Ook zou er een gletsjer te zien zijn geweest als het minder nevelig was geweest.

Het volgende kleine weggetje ging naar Vøringsfossen, een grote waterval, die je langs verschillende wandelpaden kon benaderen. Op de parkeerplaats bij de waterval werd koffie geschonken.

Jim Bakker vroeg vanaf het begin van de reis aan de deelnemers om voorin de bus anekdotes en praktijkverhalen te komen vertellen. Het werd een competitie, waarvoor ook een jury werd aangewezen. Jim had zelf voor elke dag wel een nieuwe anekdote.

In het natuurcentrum van het Hardangervidda National Park bekeken we een prachtige film over het gebied en liepen we rond op de expositie.

Vervolgens konden we in het restaurant aan de overkant lunchen en in de bijbehorende winkel truien en vesten kopen.

Als dierenartsen waren we niet nodig bij de geiten, die op het dak van het restaurant wonen en daar het gras korthouden.

Bij vertrek uit dit natuurcentrum regende het. We kwamen door een tunnel, gevolgd door

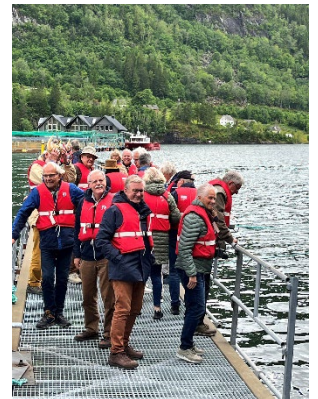
een rotonde in de tunnel, dan over de Hardanger brug en weer een tunnel in met weer een rotonde in die tunnel. De brugpassage kost 37 euro tol en om dat waard te maken reed Berend een extra rondje rotonde.

Daarna volgden we de historische route naar Bergen, een smalle weg laag langs het fjord. Bij een steile zijweg naar beneden parkeerde Berend de bus krap langs de weg.

We liepen het weggetje af naar het Akvacenter, een zalmkwekerij. We kregen allen een rood zwemvest en liepen over de plankieren naar het drijvende centrum. Daar kregen we in een zaaltje informatie over de zalmkwekerij en stelden we meer vragen dan de mevrouw kon verwerken. Het was een behoorlijke klim naar boven, terug naar de bus. Maar daar wachtte als beloning een bekertje cider. We zongen voor de mevrouw die over de zalm vertelde. Ze leek dat op prijs te stellen en maakte zelfs een foto van het zingende gezelschap.

Daarna was het nog maar een klein stukje rijden naar Hotel Hardangerfjord in Øystese.

Hier werd het diner geserveerd en hoefden we het niet zelf aan een buffet te halen.

Zaterdag 31 mei.

Het eerste doel was de waterval van Steindalsfossen. Na een aardige klim was het mogelijk achter het vallende water langs te lopen.

Op de parkeerplaats dronken we meteen koffie. We zagen Paul Geurts al lui op het terras zitten en met de veronderstelling dat Nanny Venselaar hem snel ging halen, duurde het toch nog even voordat we ze beiden weer bij en in de bus hadden.

Met onderweg een stroom aan verhalen bereikten we Bergen.

Daar was het erg druk vanwege een muziekfestival. Nadat we ons onder de festivalgangers begeven hadden of op een rustig terras wat genuttigd hadden, waren we na het middaguur terug bij de bus voor een rondrit met een gids. Het was een vlotte Nederlandssprekende gids, die veel wist te vertellen over de historie van Bergen.

theaterbuurt met de opera.

Na een korte wandeling naar de kade zagen we aan de overzijde van de haven de huizen van Bryggen, de oude handelsstad.

In de haven lag ook de “zalmrevalidatie boot” voor het behandelen van zalm tegen zeeluis en voor het vervoer van de zalm van de kwekerij naar de slachterij. Die boot was aanleiding voor veel vragen aan de gids o.a. over het doden van de zalm voor de slacht.

Bij stralend zonnig weer reden we langs de havens naar de

Koning Olav Kyrre stichtte de stad in 1070. Een arts legde een park aan voor tbc-patiënten. Er staan veel rododendrons, 636 soorten van de 660 die er bestaan. Er staan nog steeds veel oude houten huizen uit het verleden. In de 17^e eeuw is de stad grotendeels afgebrand. We wandelden tussen de oude Hanze handelshuizen van de wijk Bryggen. Aan het eind van de tour bedankt Rita gids Kees en zongen we voor hem. Daarna konden we ons installeren in Hotel Scandic Ørnen, een hotel met vier spiegelende liften centraal in het gebouw.

Met de Floibanen gingen de meesten de berg op, naar een mooi uitzicht over Bergen en omgeving. Boven op het terras kon lekker gezeten worden om wat te drinken of een ijsje te eten. De meesten namen weer het treintje naar beneden, maar een enkeling ging te voet naar beneden.

Het avondeten was weer in de vorm van een buffet. De soep liet erg lang op zich wachten. Voor wie nog een tijdje met een drankje wilde zitten kon terecht in de skybar op de 13^e etage.

Zondag 1 juni.

Het vertrek werd 20 minuten vertraagd door enkele laatkomers.

Er worden in Noorwegen steeds meer tunnels aangelegd en daarmee zijn er ook minder veerdiensten. Toch mochten we onderweg naar Stavanger tweemaal het water op met een veerboot.

Tijdens de rit door een hele serie tunnels had Jac Engel weer de nodige praktijkverhalen. We moesten een half uurtje wachten voor we de ferry op konden. In die tijd dronken we koffie in de bus.

Tijdens de overtocht van 50 minuten stond er een stevige wind, wat aardige foto's van opwaaiende haren opleverde.

In de bus vertelde Rita een verhaal over Noorse volkssprookjes en trollen.

Een tunnel van 7 km gaat tot 260 meter onder water, een afdaling van 9 % en dan na een stukje vlak weer 9 % omhoog. We reden naar Haraldshaugen, een nationaal monument in Haugesund. Het monument bestaat uit een grote heuvel, omringd door granieten gedenksteden met 29 kleinere stenen, één uit elk van de historische provincies van Noorwegen. Het werd opgericht tijdens de duizendjarige viering van de eenwording van Noorwegen als een koninkrijk onder het bewind van koning Harald I van Noorwegen.

Het was een mooie locatie om even de benen te strekken. Terug bij de bus was er een drankje, whisky of koffielikeur met slagroom. In Stavanger was het druk doordat daar de laatste wielertappe van de Ronde van Noorwegen werd gereden. Het was na de regen weer stralend weer met 18 graden.

Aan de ene kant van de haven was een oude buurt met houten huisjes. Aan de andere kant was de wielerronde en waren de terrassen. Vanuit Stavanger vertrok de ferry voor de nachtafvaart naar Hirtshals in Denemarken. Er was een goed verzorgd dinerbuffet aan boord, met een mooi uitzicht achter op het schip. Alle dranken, ook de wijn waren vrij bij het diner verkrijgbaar. De wijn mocht niet in het glas mee om elders verder gedronken te worden, maar werd

in een kartonnen bekertje overgeschonken.

Maandag 2 juni.

Om 8 uur legt de ferry aan in Hirtshals. Iedereen was tijdig in de bus om aan de rit door Denemarken te beginnen.

In de bus werden weer veel verhalen verteld. Dit was een prettig tijdverdrijf op de lange rit over grote wegen. Naast de bloeiende lupinen staan in de berm grote bremstruiken prachtig in bloei.

We gingen naar paardenbedrijf Helgstrand. Een bedrijf voor in- en verkoop en training van dressuurpaarden, een suggestie van Ben Horsmans.

Na aankomst bij de paarden viel er een forse regenbui. Een deel van de rondleiding was binnen en toen we weer buiten liepen was het droog. Aan de overkant van de weg was de academie met trainingsfaciliteiten. Daar viel weer een bui, maar voor de rondleiding

konden we naar binnen. Intussen haalde Berend de bus, zodat we droog weer naar het hoofdgebouw konden. Daar stond in de kantine met uitzicht op de manege koffie met taartje voor ons klaar.

Terug in de bus vertelt Ben ons meer over het bedrijf. De oorspronkelijke start was de financiering door een ruiter in dienst van de directeur van Legoland. Ze hebben geen vaste dierenarts en geen vaste hoefsmid.

Ben vertelde, dat er geen paarden worden gefokt, maar dat de dieren wel worden gebruikt voor embryotransplantaties. Embryo's blijven in de diepvries tot bekend is wat de prestaties van de ouderdieren zijn. Als de prestaties voldoende zijn, worden de embryo's verkocht. Weer terug in de bus werd de verhalencompetitie weer gestart. Een verhaal van Hein Schrama, bliksem, een magere koe en de verzekering. Hans vertelde over prof Wagenaar in de oorlog. Die was zijn praktijk kwijtgeraakt en werd de eerste directeur van de Gezondheidsdienst in Zeeland in 1946. Een ander vertelde een verhaal over een groep die met veel plezier veulenvlees at, terwijl ze veronderstelden dat ze van kalfsvlees genoten.

Bij een benzinestation minder dan 100 km van de Duitse grens was het tijd voor een pauze. Door onze groep was er ineens een drukke rij voor de verkoop van broodjes en

koffie. De gekochte etenswaren konden rustig gegeten worden aan de picknickbanken bij de parkeerplaats.

Na de lunch gingen de verhalen weer verder. Na weer ruim twee uur rijden arriveerden we weer bij een benzinestation met parkeerplaats voor een koffiestop met nootjes en whisky.

Ook daarna stopte de verhalenstroom niet. Het werd ook een wedstrijd om het laatste verhaal te vertellen, want dat blijft het beste hangen bij de juryleden.

Koos vertelde van een visite met studenten bij een hoog drachtige koe, die leeg bleek te zijn. Het kalf bleek tot z'n nek in de mestput te staan. Studenten vroegen waarom zo'n kalf niet om z'n moeder roept. Filosoof Koos ging er van uit dat het kalf niet beter wist, dat het na de geboorte dacht "dit is het dus, zo hoort het".

Om ruim half zeven kwamen we aan in Hotel Mercure in Hamburg am Volkspark. Om zeven uur werd er gegeten, opnieuw een buffet. In het verder rustige hotel was ons gezang niet storend. Na het Absyrtus en Van Biltstraat tot Numankade volgde het bekende programma aan liederen. Limburgers en Brabanders zongen hun volksliederen en Hein droeg de Generaal voor. Intussen zat de jury van de verhalencompetitie langdurig te vergaderen.

Dinsdag 2 juni

De start had enige vertraging wegens twee deelnemers die de vertrektijd niet goed onthouden hadden. Tussen Hamburg en Bremen viel in Nederland het kabinet.

Hein Schrama informeerde de reizigers over het Veterinair Historisch Genootschap en over het boek: "Van Veeartsenij naar Diergeneeskunde", dat op 5 november wordt uitgebracht. Op Rastplats Wildeshauzen hielden we de laatste koffiepauze. Daar maakte Berend de groepsfoto. We waren op reis met twee Ina's, twee Heinen, twee Hansen en drie Jannen. Bij de grens keek alleen iemand door de voorruit de bus in, waarna we Duitsland uit en Nederland in mochten.

Na de koffie was het tijd voor de uitslag van de verhalen competitie. Ina Ooms sprak namens de jury, waar ook Wim Thijs en Thessa Schrama deel van uitmaakten. Die jury was door Jim bij het uitroepen van de wedstrijd democratisch benoemd volgens Ina. De jury was tot een unaniem oordeel gekomen. Het juryrapport is geschreven in een rijdende bus, dus is niet te lezen. Het gezang tijdens de jurering heeft ze niet gestoord. Jim was een kandidaat voor de winst geweest, maar hij deed buiten mededinging mee. Hij krijgt toch applaus voor de organisatie. Hein kreeg ook applaus voor z'n verhalen, maar wegens betrokkenheid bij een jurylid mocht ook hij niet aan de wedstrijd mee doen.

Aan de snelle opeenvolging van verhalen gisteren aan het eind van de middag was opgevallen dat er vooral zuiderlingen aan het woord waren.

De 2^e prijs was voor Koos met het kalf in de mestput.

De 1^e prijs was voor Magda voor haar sectio paard en haar verhaal over de ontmoeting met de toenmalige kroonprins en nu Koning Philippe in Spanje in een museum.

Die 1^e prijs was een boek over het maken van kaarten.

Er was ook een publieksprijs voor humor en informatie. Lonnie Wetzels maakte bekend wie die kreeg. Het was Berend en hij kreeg een trolletje. Het zoenen van de winnaar achter het stuur werd uitgesteld.

Het trommeltje van Tine Beulink met schoolkrijtjes en ander lekkers gaat nog eens rond met het verzoek zich tot één of twee stuks te beperken. Bij de vorige ronde was het bijna leeg bij terugkomst.

Vervolgens werd een filmpje vertoond dat Ben van de reis tot nu toe had gemaakt.

Tine bedankte Berend met een enveloppe voor het rijden en de waardevolle informatie die hij gaf. En ze bedankte Rita en Hans. Ze bedankte Hennie voor het maken van het verslag.

We hopen elkaar in het najaar in Groningen en volgend jaar rond deze tijd in dezelfde bus met Berend weer te zien.

De laatste stop is vlak bij de grens, nog net in Duitsland in het Burghotel Pass. De warme lunch was een prima buffet, waarbij het laatste geld uit de pot werd opgemaakt met voor ieder een drankje. Eigenaar mevrouw Pass liet met trots de oude gewelven in het gebouw zien.

Het laatste stukje busrit leidde naar Papendal, waar een deel van de deelnemers na 2900 km uitstapten. Daarna werden de laatsten door Berend teruggebracht naar het 100 km verderop gelegen Utrecht.

Naar mijn mening kunnen we terugkijken op een uitermate gezellige reis in een prachtig land.

Hennie Haddingh

